

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Sebastiani Castellionis Sacrorvm Dialogorum Libri
Qvatvor, Qvos Postremo Ipse Recognovit: Argvmenta
Singvlis Dialogis Praeposvit, Et Sententias Svbiecit ...**

Châteillon, Sébastien

Francofurti, 1761

VD18 12886300

Stephanvs.

urn:nbn:de:gbv:45:1-18303

missos faciatis. *d*) Nam si hoc consilium & opus ab hominibus est, dissolvetur: si a Deo est, id dissolvere non potestis, nisi forte vultis videri Deo repugnare. *An.* Non male consulit Gamaliel. *Pon.* Ut mihi quidem videtur. Sed evocemus homines, eosque virgis cædamus & vetemus ullam Jesu nominis mentionem facere.

SENTENTIA:

Nihil est ad veritati credendum durius primoribus hujus mundi. Boni consilarii maxima est utilitas. Qui Dei operi repugnat, Deo repugnat.

STEPHANVS. Actor. 6.

ARGVMENTVM.

Accusatus impietatis Stephanus, causam dicit tanto spiritu, ut ei resistere non valentes Judæorum primi eum lapident.

Testes, Pontifex, Stephanus, Senatores, Scribae.

Hic homo non desinit impie contra hunc religiosissimum locum, & contra legem loqui. Etenim audivimus eum dicere, Jesum Nazarenum everfurum esse hunc locum, & traditum nobis a Mose ritus mutaturum. *Pon.* Suntne ista vera? *St.* Attendite, fratres & patres. Deus gloriosus apparuit patri nostro Abrahamo, cum esset in Mesopotamia, antequam Charræ degeret; eique mandavit, ut ex solo natali digrederetur, veniretque in

d) Sapiens dictum in re simili sequendum.

T

in terram, quam ipse ei ostenderet. Tum ille ex terra Chaldæa profectus, Charræ habitavit, unde eum (mortuo ejus patre) Deus in hanc terram transtulit, quam vos nunc incolitis: in qua nullam ei possessionem tradidit, ne vestigium quidem pedis: & tamen promisit, sese ei ejus possessionem daturum, & ejus post eum soboli, cum liberos non haberet. Locutus est autem cum eo ad hunc modum: ejus posteros peregrinos fore in terra extraneorum, eorumque servitutem & injurias per quadringentos annos perpeffuros. Sed illam ego gentem, cui servient (inquit) ulciscar: exhibuntque postea, & me hoc ipso in loco adorabunt, eamque rem inito cum eo circumcissionis fœdere firmavit. Is genuit Isaacum, eumque octavo die circumcidit. Isaacus Jacobum, Jacobus duodecim summos patres. Summi patres invidia adducti, Josephum in Ægyptum ducendum venderunt. Sed adfuit ei Deus, eumque ex omnibus angustiis eripuit, & effecit, ut Pharaos Ægypti Rex ei, sua sibi sapientia commendato, totius Ægypti, totiusque suæ familiæ Principatum traderet. Cum autem, orta fame in omni Ægypto & Chanaanæ, patres nostri in magna essent difficultate cibaria, Jacobus, qui audivisset frumentum esse in Ægypto, eos illo semel atque iterum dimisit: effecitque Josephus altero itinere a fratribus suis agnitus, ejusque genus Pharaoni declaratum. Tum Josephus patrem suum Jacobum & familiam omnem, ad homines septuaginta quinque accersivit. Descendit igitur Jacobus in Ægyptum: ubi

cum

a)
b)
c)

cum vitam finivisset, a) ipse & patres nostri trans-
 lati sunt Sichemam: & sepulchreto siti, quod ibi
 Abrahamus argenti precio a filiis Emoris emerat.
 Interea propinquante promissi tempore, de quo
 Deus Abrahamo juraverat, crescebat populus in
 Ægypto multiplici numero: donec extitit Rex
 alius, qui Josephum non noverat. Is nostrum
 genus frustrari conatus, patres nostros eo usque
 afflixit, ut etiam fœtus eorum exponi curaret, ne
 conservarentur. Quo quidem tempore natus est
 Moses, vir Deo acceptus, qui domi paternæ tres
 menses enutritus, cum tandem expositus esset,
 sublatus est a filia Pharaonis, & ab ea pro filio
 educatus: fuitque Moses in omnibus Ægyptio-
 rum disciplinis eruditus, & dictis factisque po-
 tens. Cumque jam quadragesimum ætatis annum
 compleret, venit ei in mentem, consanguineos
 suos Israelitas visere: cumque vidisset, quendam
 injuria affici, eum defendit, ejusque injuriam, cæso
 Ægyptio, ultus est. Arbitrabatur autem consan-
 guineos suos intelligere, Deum b) ipsis per ipsum
 salutem dare: quod illi non intelligebant. Poste-
 ro die conspiciatus eos contendentes, pacem inter
 eos conciliare studebat, consanguineos esse com-
 memorans: c) cur alius alii nocerent? Sed quæ
 alteri faciebat injuriam, eum repulit, quærens,
 quis eum Principem & judicem in eos constituif-
 set? num se vellet interficere, quomodo pridie
 inter-

T 2

a) Ipsius corpus.

b) Ipsos tueri, cæso illo per Mosem Ægyptio.

c) Non debere alterum alteri nocere.

interfecisset Ægyptium? ^{d)} Ex eo dicto Moses aufugit, & in terra Medianitarum peregrinus fuit, ubi filios duos genuit. Peractis autem quadraginta annis, apparuit ei in solitudine montis Sinae Genius Domini, in flamma & ardore rubi. Quod spectaculum admiratus, cum ad visendum accederet, audita Domini ad eum vox hujusmodi est: Ego sum Deus patrum tuorum, Deus Abrahami, Deus Isaaci, & Deus Jabobi. Hic cum tremefactus Moses non auderet intteri: Detrahe tibi (inquit ille) calceos de pedibus: nam locus, in quo stas, sacer est. Vidi afflictionem populi mei, qui est in Ægypto: eorumque gemitu audito, ad eos liberandos descendi. Itaque volo mittere te in Ægyptum. Hunc Mosem, quem illi repudiaverant, quærentes quis eum Principem & judicem constitueret, hunc ipsum Deus Principem & liberatorem misit, ductu genii, qui ei in rubro apparuerat. Hic eos eduxit, miraculaque fecit, & prodigia, tum in Ægypto & mari rubro, tum in desertis, annis quadraginta. Hic est Moses ille, qui dixit Israelitis: Dominum Deum ipsorum, Vatem eis ex eorum consanguinitate suscitaturum, ipsi Mosi similem, cui parerent. Hic ille est, qui in multitudine fuit in desertis, cum Genio, qui cum eo locutus est in Monte Sina, & cum majoribus nostris: qui vitalem accepit doctrinam, quam nobis traderet: cui noluerunt dicto audientes esse majores nostri, sed eo rejecto, animis sese in Ægyptum converterunt: & ab Aarone petiverunt, ut

d) Quid Ægyptiis necem resecitam esse cognovit.

fibi faceret Deos, qui se antecederent: nam Mofi illi, a quo essent ex Ægypto educi, sese nescire quid accidisset. Itaque vitulum tum fecerunt, & sacrificium statuz peregerunt, delectati operibus manuum suarum. d) Et Deus averfus, eos sivit prolabi ad cultum astrorum, quemadmodum in Vatum monumentis scriptum est: Nunquid mihi victimas & sacrificia obtulistis quadraginta annis in desertis, posteris Israelis? annon adhibuistis tabernaculum Molochi, & fidus Dei vestri Romphanis? quæ vos simulachra fecistis ad adorandum? ob quæ transferam vos ultra Babylonem. Tabernaculum oraculare habuerunt majores nostri in desertis, sicut præscripserat is, qui Mofi rationem ejus faciendi ostendit. Quod ab illis acceptum eorum successores una cum Josua introduxerunt tum, cum invaserunt in fines earum gentium, quas Deus eorum adventu exterminavit: donec ventum est ad tempora Davidis, qui usus Deo favente, voluit domicilium invenire Deo Jacobi. Salomo autem ædem ei ædificavit. Sed non in templis manu factis habitat supremus ille, quemadmodum dicit Vates: Cælum mihi sedes est, & terra pedibus meis subsellium: quam mihi vos domum extruetis (inquit Dominus) aut quis mihi locus quietis erit? Nonne mea manus fecit ista omnia? Pertinaces & animo & auribus incircumcisi, vos semper Spiritui sancto resististis, & vos & majores vestri. Nam quem illi Vatum non sunt infectati?

T 3 An

e) Deus hominum peccatis offensus ejus amplius labi sinit.

Moses
us fuit,
quadra-
is Sinæ
Quod
n acce-
odi est:
ahami,
emefa-
bi (in-
in quo
ei, qui
ad eos
e te in
ndiave-
dicem
& libe-
appa-
& pro-
in de-
le, qui
Vatemi
n, ipsi
qui in
i cum
oribus
m no-
s esse
Ægy-
nt, ut
fibi
t.

An non eos necaverunt, qui adventum iusti præ-
nunciaverunt, cuius vos modo proditores fuistis,
& interfectores, qui Geniorum administratione
acceptam legem non servastis. *Po.* Disrumpor
præ iracundia. Huncine tam arroganter? *St.*
Ecce autem video cælos apertos, & filium homi-
nis Deo ad dexteram adstantem. *Se. & Sc.* O im-
pudentiam! Quid eum audimus amplius? inva-
damus in eum universi, ejiciamus eum ex urbe.
Agite, jam lapidetur. Vos testes, vestrum est ini-
tium facere lapidationis: e) sustinete partes ve-
stras. *T.* Nos vero perlibenter. Atque ut simus
expeditiores, hic apud te, f) adolescens, vesti-
menta nostra deponemus. *Sc.* Quid cunctamini?
ferite, ferite etiam atque etiam, geminate. Vos
omnes cooperite hunc lapidibus, conjicite univer-
si, jacite grandine densius. *St.* Domine Jesu, ac-
cipe Spiritum meum. *Se.* Properemus, obrua-
mus eum lapidibus. *St.* Domine, g) noli in
hos vindicare hoc facinus.

SENTENTIA.

*Veritatem impietatis loco habent rectores hujus
seculi. A quibus veritate vincuntur, eis vim infe-
runt. Si pugnant rectores tenebrarum hujus modi.*

CORNELIVS. Actor. 10.

ARGVMENTVM.

Accersitus a Cornelio centurione Petrus,
eum de Jesu docet, & in ejus nomine lavat.

Cornel.

e) Præstate officium.

f) Is adolescens erat Saulus, qui postea Paulus dictus est.

g) Christi doctrin. & factum imitatur, orans pro inimicis.